

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 1. Subiecto & obedientia vxorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39637

carnis acquirere: quod tamen intra suos limites & moderationem debet contineri, seruato virili animo in omnibus, quæ ad gloriam DEI, suæque familiæ bonum spectant.

§. I. *Subiectio & obedientia vxorum.*

TRANSEAMVS nunc ad subiectionem & obedientiam, quam viris suis vxores debent: quam Sanctus Petrus, ob rationes in proximo capite allatas, tantoperè commendauit. quæ subiectio deducitur ex modo, quo Heua fuit ex Adami costa fabricata. Primum enim debet hæc subiectio fundari in profunda *humilitate*, qua imbecillitatem suam, ac dependentiam, quam à viris suis habent, agnoscant. Nam quamuis Heua non fuerit ex limo immediatè formata: satis tamen est, quod fuerit ex ea costa, cuius origo fuit limus terræ: vt cognita hac sua vilitate, humilietur, ac iudicet, se etiam esse dignam, quæ, sicut ipse homo, calcetur & proteratur.

DEINDE attendat, quod est vnica costa cum reliquis eiusdem corporis comparata: id esse proportione quadam vxorem cum viro collatam, à quo eius fortitudo, sustentatio, defensio, ac protectio dependeat. Memor itaque sit illius imprecationis, quam DEVS Heuæ post peccatum attribuit, dicens: *a sub viri potestate eris, & ipse dominabitur tui*. Quamuis enim etiam in fœlici illo Innocentiæ statu ante peccatum (vt Sanctus Thomas aduertit) vir fuisset caput & superior, & mulier ei subdita: id tamen fuisset cum magna vtriusque *suauiate*, eò quod vir fuisset cum *prudencia* gubernaturus; & ipsa mulier *lubens* eam gubernationem admisisset: ex peccato tamen illo magna incommoda sunt orta: alterum ex parte mulieris, quæ ex *superbia* horret alteri subesse, & ab alijs gubernari, potius ambiens imperare, & alios regere: alterum verò ex parte viri, *asperè* sæpè ac imprudenter gubernantis & imperantis. Et nihilominus tamen ex supremi Iudicis sententia debet mulier esse sub potestate viri, eumque superiorem agnoscere. & hoc sufficere deberet, vt demisso capite dedat se illa DEI ordinationi.

Hæc accedit ratio alia valdè efficax, qua vtitur Sanctus Petrus, dicens: *Mulier subdita sint viris suis: vt est qui non credunt verbo, per mulierum conuersationem lucrifiam, considerantes in timore castam conuersationem, & sanctam vitam illarum, quæ magnam opinionem creat fidei Christianæ, docenti exactam ad eò & perfectam subiectionem, & obedientiam earum ad viros suos.*

1.

Vxor sit
humili.

2.

Viro sub-
dita.

a Gen. 3. 16.

i. p. q. 29. n. 1.

ad 2. c. 7.

96. n. 4.

b 1. Petr. 3. 1.

3.
c. Eph. 5. 22.

Vir diligit.

Vxor subd-
etur, sicut
Domino.

d Col. 3. 18.

Sed hoc ipsum amplius extulit Apostolus, dicens: *c mulieres viris suis subdita sunt: sicut Domino: quoniam vir caput est mulieris, sicut Christus caput est Ecclesiae; & sicut Ecclesia subiecta est Christo, ita & mulieres viris suis in omnibus.* Viris commendauit idem Apostolus, vt *suas uxores diligerent*, eò quòd facilius illi soleant amorem erga uxores remittere. Vxoribus autem non dixit, vt viros diligerent: id enim, etiam ipso tacente, quasi dictum accipere poterant; & earum complexio ac necessitas ad id eas impellit: sed caelesti quadam eloquentia id illis commendat, & ad id exhortatur, quod maiori periculo in eis patebat, humilem scilicet subiectionem: adferens ad hoc excellentissimum quoddam exemplar, subiectionis scilicet Ecclesiae ad suum sponsum Christum Dominum. nam quemadmodum Christus caput est Ecclesiae, ita vir est caput mulieris: quae in viro suo agnoscere debet ipsum CHRISTVM: quamobrem debet libentissimè se ei subijcere, *sicut Domino*, quem ipse refert. & alibi dicit idem Apostolus, vt sint subdita viris, *d sicut oportet in Domino.* Eò quòd subiectio haec eodem modo haberi debeat, quem DEVS vult; & eum in finem, ad quem ipse eam dirigit, ad suam scilicet *gloriam*, & ipsarum *animarum* bonum.

2.
Cum Reuerentia.
c. 1. Pet. 3. 6.
Gen. 1. 12.

NOMINATIM verò ostendenda haec subiectio est in aliquibus rebus, quae in Ecclesiae erga Christum Dominum subiectione eminent. *Prima est reuerentia*, & interior ac exterior respectus, quem par est habere ad caput suum. Verus enim charitatis & amicitiae amor non expellit debitos ac decentes respectus, qui inter superiores & inferiores esse debent: in quem finem S. Petrus adfert exemplum e *Sara*, quae *obediebat Abrabae; Dominum eum vocans*, cum loqueretur cum Angelis, quos homines existimabat nam haec reuerentia, in publico potissimum, & alijs praesentibus exhibenda est.

2.
Obedientia.
Eph. 6. 5.
Tract. 3. c. 3.

DEINDE subiectionem suam ostendere debent, *obediendo* illis in rebus omnibus licitis & conuenientibus, quas illi expressè iusserint: aut placere sibi insinuauerint: ita tamen id faciant, vt non cum Spiritu timoris, sed amoris obediant, sicut ipsi CHRISTO. cum Apostolus etiam *f seruos iubeat obedire Dominis carnalibus, cum bona voluntate, sicut Domino*, quemadmodum supra diximus. nec vacat mysterio, quòd Apostolus eam obedientiam velit esse generalem *in omnibus*, modò *licita* sint, quia cupit esse perfectam, nec vllis apparentibus titulis, aut rationibus laedi, quasi *voluntatem* potius *propriam*, quam viri sequi velit. Hoc enim à *superbia* originem ducit, & ingentis *discordia* est seminarium: cuius detrimentum solet in proprium caput recidere, quemadmodum euenit Re-

ginæ Vasthi, quam Rex Assuerus vir eius per tuos cubicularios iussit ad se venire, *g vt ostenderet cunctis populis & principibus pulchritudinem, & maiestatem eius, que tamen renuit, & ad Regis imperium venire contempsit, siue quod ægrè tulerit, ipsum Regem non venisse, ad ipsam vocandam; siue quod non placeret sibi, ad conspectum tot hominum prodire. Ex quò iratus Rex, & nimio furore succensus, interrogavit sapientes, qui ex more regio semper ei aderant, & illorum faciebat cuncta consilio. scientium leges ac iura maiorum qui omnes vno consilio Reginae factum condemnarunt, eò quod facile sermo Reginae egrederetur ad omnes mulieres, ut contemnerent viros suos, dicentes, Regem Assuerum iussisse Reginae Vasthi ad se intrare, & illam noluisse: atque hoc exemplo omnes principum coniuges parumper imperia maritorum. Quare decreuerunt Consularij, ut Rex, quasi libellum Repudij ita Reginae daret, ut nequaquam ultra Vasthi ingrederetur ad Regem, ut ex hoc exemplo discerent reliquæ mulieres, maritis suis obedire; & cuncta vxores tam maiorum quam minorum deferret maritis suis honorem. Quamuis autem pœna hæc licita non sit in Euangelica lege: magis tamen tremenda est illa, quam Deus minatur vxori non obedienti viro suo in rebus grauib; expelletur enim ab æterno regno, dabiturque eius animæ perpetui Repudij libellus: nisi pœnitentiam agat; vitamque suam emendet. Interdum verò solet hic obedientiæ defectus, alicuius boni veluti pallio quodam cooperiri; quemadmodum videtur esse probabilius quod Regina Vasthi renuerit obedire Regi Assuero, nolens (vt refert Iosephus) ad publica Regis conuiuia prodire specie & titulo honestatis, iuxta leges Persarum: Sed in huiusmodi occasionibus magna prudentia opus est, ne fortè pax & concordia turberet: præstat enim orationem & sacræ Missæ, Communionem, aliasque pias deuotiones, quæ sub præcepto non sunt, omittere, quam mariti voluntati obistere, cum ipse aliud fieri iubet, aut vult, ad vitandam discordiam, quæ ex tali repugnantia facile oritur: ad quam præcauendam expedit, exteriora hæc omnia cum viri ipsius consensu & facultate præstare. Memores sint quid Christus Dominus noster dixerit Samaritanæ, cum illa ab ipso peteret hanc aquam salientem in vitam æternam, ne in posterum opus esset venire ad fontem Iacob, ad aquam hauriendam: respondit enim illi: *vade, voca virum tuum, & veni hinc*: quasi insinuans, colloquia ac dona cum coniugatis mulieribus, etiam si de rebus sint bonis, & honestis, debere institui aut præsentibus ipsis viris, aut cum eorum consensu. Et quando Angelus apparuit matri Samsonis, dicens illi, quæ sterilis erat: *cœcipies & paries filium*, ac docens, quæ ratione esset illum eductura illa ut potè prudens, veniens ad maritum suum, omnia, quæ ab Angelo audiuerat, ei narrauit: & cum secundo idem Angelus ipsi appateret, statim virum suum vocauit: ut, quæ ipsa prius illi dixerat, ex ore ipsius Angeli*

Ester. 1. 11.
Propria voluntatis pœna.

Lib. 11. Antiq.

Concordia omnia cadans.

h. Ioh. 4. 35.

i. Iud. 6.
10.
Vir honorandus.

audi-

audiret: nam, quod viri consensu & approbatione exequeretur, & facilius & plausibilius futurum erat.

3. *Vxor viri domicilium sequatur. Rom. 32. in Gen. k Gen. 12. & c. 13. & c. 20. l Gen. 31. 13.*

EANDEM obedientiam ac subiectionem exhibere debent vxores sequentes viros suos, quocumque viri eas ad *habitandum* deduxerint, modò prudenter & secundum DEI voluntatem viri eas aliò deducant. In qua re (vt Sanctus Chrysostomus perpendit) adèd excellit k *Sara* obedientia & subiectio ad virum suum Abraham, vt in omnibus eius peregrinationibus adèd prolixis ac periculosis fuerit semper eum secuta: vt hæc eius obedientia non minori fuerit admirationi, quàm obedientia ipsius Abrahamæ erga DEVM, in eisdem peregrinationibus obeundis. In eundem etiam modum Lia & Rachel statim atque à viro suo Iacob audiuerunt, DEVM ipsi præcepisse, vt *legrederetur de terra*, in qua eas duxerat, & *reuerteretur in terram nativitatis suæ*; statim ei paruerunt; imò cum, vt statim egrederetur, stimularunt. Et Virgo sanctissima Christi mater perfectissimè obediuit Sancto Ioseph sponso suo in omnibus in *profectionibus in Aegyptum*, & *ex Agypto*, cum diceret, id sibi ab Angelo mandatum. Ac propterea reuelatio illa fiebat ipsi Ioseph, & nõ Virgini sanctissimæ: ad virum enim spectat locum habitationis eligere; ad vxorem verò obligatio eum sequendi: ex quo colligit S. Ambrosius, non esse quærendam vxorem *diuitem* nimis, aut *nobilem*: quia tales, difficiliore sunt, ad sequendos viros; potiusque volunt in illis locis habitare qui votis ac desiderijs suis magis arrident.

4. *Adiuuet virum. n Gen. 2. 18. o 1. Pet. 3. 6. p Gen. 18. 6. q Ca. 27. 9. r 4.*

PRÆTEREA hæc subiectio extendere se debet ad ea omnia, quæ ad domus familiæque gubernationem spectant: vt maritum adiuuet, eiusque directionem sequatur: memor enim esse debet eius, quod dixit Deus in prima hominis creatione: *non est bonum esse hominem solum, faciamus ei ADIVTORIVM simile sibi*: illa enim sententia significauit, se dare viro vxorem, tanquam sociam & adiutricem in ijs omnibus quæ ad filiorum generationem, & educationem, & ad familiæ gubernationem pertinerent. Cum enim vir non possit per se ipsum ad omnia illa attendere, debet curas suas cum vxore diuidere: quæ tenetur ipsi obedire in ea parte curarum suscipienda, quas ipse commiserit, etiamsi *parue* sint, ac de rebus minutis. Et huiusmodi est obedientia, quam S. Petrus laudat in o *Sara*: non solum quòd Abraham virum suum in omnibus perfectionibus sequeretur, quas fecit, postquam exiuit è terra sua; sed nominatim, quòd, cum iuberetur cibos pro hospitibus præparare, id promptè ad nutum faciebat, & p *Rebecca* adèd erat sollicita, & attenta seruitio Isaac viri sui, vt etiam diligenter obseruaret quinquam cibi magis ipsi arriderent, & quibus libenter velceretur: quos studiosè præparabat, vt ipsi indulgeret.

5. HVC subiectioni annexa illa est, qua vxor debet in *expensis* circa domum

mum & familiam sequi directionem viri sui, ne contra eius voluntatem quicquam expendat, etiam titulo *elemosynæ*; nisi in casu, quo lex naturæ, & grauis necessitas ad id obligaret, cum scilicet maritus ipse ad talem elemosynam faciendam teneretur. Quemadmodum fecit prudens *Abigail* cum intellexit maritum suum *Nabal* denegasse *Dauidi* petitum subsidium. Nam prudenter conijciens, *Dauidem* ob eam repulsam fore iratum, & venturum ad vlciscendam iniuriam; illa nihil dicens viro suo *Nabal*, festinauit, ac tulit copiosam escarum prouisionem: quas occurrentes *Dauidi* obtulit; qui placatus destitit ab vltione qua sumere cogitauerat; reuersa autem *Abigail* in domum suam, narrauit viro suo quæ fecisset, vt ab imminente periculo ipsum liberaret. Quem licet ab imprudenti & stulta responsione non excusauerit, eò quòd tanta eius insolentia excusationem non ferebat; præuenit tamen damna & incommoda, quæ poterant ex ea toti suæ familiæ oriri. Hunc igitur in modum cum viri mores similes sunt moribus *Nabal*, nec est qui eum possit ad rectam viam deducere, vt faciat quod decet, & expedit; poterit prudens vxor domi suæ id facere, quod vir, si ratione duceretur, velle, & facere deberet.

§. II. *Quanti hæc subiectio referat.*

HVir subiectionis necessitas constabit magis ex incommodis, quæ ex eius defectu oriuntur, siquidem concordia & charitas, quam status coniugalis exigit, illo valde læditur. Propterea enim dixit Ecclesiasticus: *a mulier si primatum habeat, contraria est viro suo*: vsurpat enim sibi quod ad virum spectat, eidemque contradicit, seseque opponit in omnibus, quæ sibi non arident. Hoc autem sæpius euenit, quando vxor specialem aliquam nobilitatis aut diuitiarum præminentiam hadet, qua virum excellit. Hoc enim nomine vult imperium & auctoritatem in omnibus habere; ideoque in omnibus se illi opponit, quæ non sunt suæ conditioni ac superbiæ conformia. Huius rei exemplum est in *b Michol filia Saul, quæ videns Regem Dauidem virum suum subsilentem atque saltantem coram Domino, despexit eum in corde suo, imò & verbis eum irrisit, quod se discooperuisset ac nudasset, quasi vnus de scurris*: cum enim filia esset superbi Regis *Saul*, hæreditate acceperat sui patris superbiæ: ideoque pudebat illam, quod vir eius ita se humiliaret, ideoque illi aduersabatur. Sed non mansit temeritas eius impunita: nam statim subijcit scriptura: *Michol filia Saul non esse natum filium, usque in diem mortis suæ non quòd illa sterilis esset, quæ ab alio viro quinque proles suscepisset; sed quòd noluerit Deus ex radice ad eò corrupta & deprauata, surculum manere in Israel, & familia ipsius Dauid: imò & priores illi filij, cruci affixi, vitam finierunt, in pœnam peccatorum Regis Saul eorum Aui. Sed maior adhuc fuit impijssimæ c Iezabelis temeritas, quæ videns Regem Achab virum suum in cœstum, eò quòd noluisse Naboth ipsi vendere vineam suam, etiam*

ipsum

1. Reg. 25.
18.
Expensa &
Elemosyna
moderata.

a Eccl. 25. 30

Mulieris
primatus re-
reprobatur.

b 1. Reg. 2.
15 20.

Michol ma-
ledicta.

c 3. Reg. 21
7. 10.